

ଦଳ ଦଳ କରି ଗଣିବା

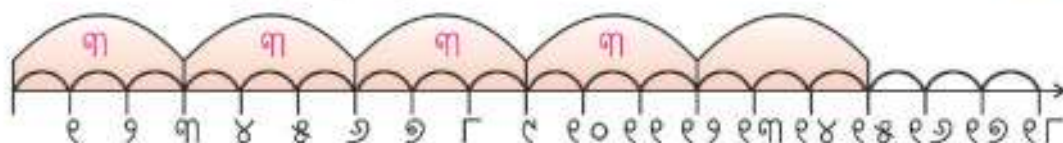
ଚେତନ ଯାଦୁକରଙ୍କୁ କହିଲା - ‘ମୋ ଟଙ୍କାଟି ମାଟ୍ଟା କରିଦିଅ ମୁଁ ଚକୋଲେଟ୍ ଖାଇବି ।’
 ଯାଦୁକର ଟଙ୍କାଟିକୁ ଖାଲି ଡବାରେ ପୁରାଇ ରୁ ... ରୁ ... ରୁ... ରୁ ଭୁଷ୍ଟ ମାତ୍ର ପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କ କାନ
 ପାଖରେ ଡବା ହଲାଇ ହାତକୁ ଟଙ୍କା ଭାଙ୍ଗିଦେଲେ । ଚେତନ ଚଟାପଟ୍ ଗଣି ମା ଟଙ୍କା କହିଲା ।

ଯାଦୁକର ରୁ ... ରୁ... ରୁ... ରୁ ଭୁଷ୍ଟ କହି ନାକ
 ପାଖରୁ ଟଙ୍କା ବାହାର କଲେ । ଚେତନ ଚିନି ଚିନି ଛଅ
 ଟଙ୍କା ଗଣିଲା ।

ଏମିତି ହାତରୁ, ଗୋଡ଼ରୁ, ଆଣ୍ଟରୁ, ମୁଣ୍ଡରୁ ଟଙ୍କା
 ବାହାରିଲା ।

ଚେତନ ଗଣିଲା ୩, ୬, ୯, ୧୨, ୧୫ ଟଙ୍କା ।

ଏବେ ଥରକେ ୫ଟଙ୍କା ବାହାର କରିବାକୁ ଗାନା କହିଲା ।

ଯାଦୁକର ଆଗଭଳି ଡବାରୁ ୫ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ପ୍ରତି ଥର ବାହାର କଲେ ।

ଗାନା ଗଣିଲା - ୫, ୧୦, ୧୫, ୨୦.... ଟଙ୍କା ।

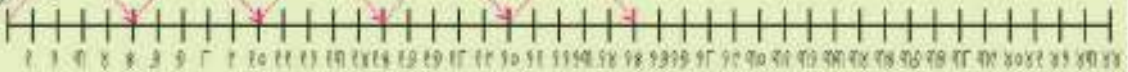
ଏବେ କହ—

- ଚେତନ ପାଇଥିବା ଟଙ୍କାକୁ କିପରି ଗଣିଲା ?
- ଚେତନ ମଝିରେ କେତୋଟି ଲେଖାଏଁ ସଂଖ୍ୟା ଡେଇଁ ଗଣୁଥିଲା ?
- ପ୍ରଥମେ ସେ କେଉଁଠାରୁ ସଂଖ୍ୟା ଗଣନ ଆରମ୍ଭ କଲା ?
- ରାନା କେଉଁଠାରୁ ସଂଖ୍ୟା ଗଣିବା ଆରମ୍ଭ କଲା ?
- ରାନା ମଝିରେ କେତୋଟି ସଂଖ୍ୟା ଡେଇଁ ଗଣୁଥିଲା ?

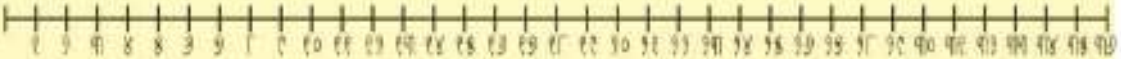
ଏମାନଙ୍କୁ ଡେଇଁ ଡେଇଁ ଆଗକୁ ନିଅ ।

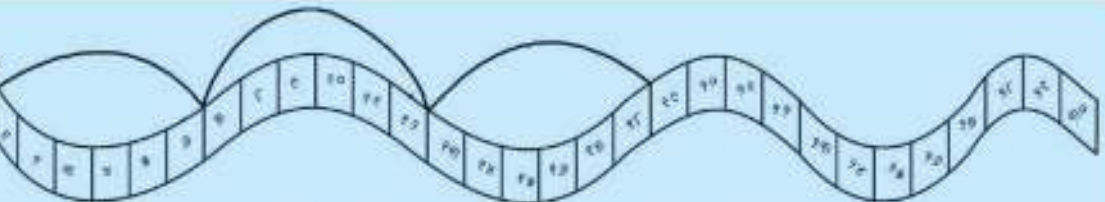
ଗଣିବା କେମିତି ? ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦

ଗଣିବା କିପରି ? ୫, ୧୦, ୧୫,

ଠେକୁଆ ଥରକେ ୪ଟି ଘର ଡେଇଁବ । ୩୬ରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଠେକୁଆ କେତେ ଡିଆଁ ମାରିବ ?

ବେଙ୍ଗ ଡେଇଁବା ସଂଖ୍ୟାରୁ ପହଞ୍ଚିବା ସଂଖ୍ୟା ମଝିରେ କେତୋଟି ସଂଖ୍ୟା ପାର ହେଉଛି ?

ଠେକୁଆ ପୁଡ଼ି ଡିଆଁରେ ୧୦ଟି ପଥର ପାଲ ହୁଏ । ଠେକୁଆ ଡେଇଁବା ପଥର ଉପରେ ଠିକ୍ ନମ୍ବର ଲେଖ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କପାଇଁ ସୂଚନା :- ଯେକୌଣସି ସଂଖ୍ୟାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଗଣିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବ । ଯେପରି ପିଲାମାନେ ୨-୨ କରି, ୩-୩ କରି, ୪-୪କରି, ୫-୫କରି ଓ ୧୦-୧୦ କରି ଗଣିବେ । ବସ୍ତୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଏପରି ଗଣିବା କାମ କରାଯିବ ।

ଗାଁ ହାଟ

ପିଲାମାନେ ବଣଭୋଜି ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହିତ ଜିନିଷ କିଣୁଥା'ନ୍ତି ।

ଶିକ୍ଷକ ଚିଠା ଦେଖି କହିଲେ— ‘ଲେମ୍ବୁ ୧୨ଟା,

ନଡ଼ିଆ ୮ଟା ଓ

କଦଳୀ ୨୪ଟା କିଣା ହେବ ।’

କଳିକା, କେଦାର ଓ କୁସୁମା କିପରି ଲେନ୍ୟୁ ନଡ଼ିଆ, କଦଳୀ କିଣିଲେ ଦେଖ ।

କଳିକା - ମୋତେ ଲେନ୍ୟୁ ୧୨ଟି ଦିଅ ।
ଲେନ୍ୟୁବାଲା ଚାରି ଚାରିଟି କରି ଲେନ୍ୟୁ ଗଣିଲା ।

୧ ପୁଞ୍ଜା

୧ ପୁଞ୍ଜା

୧ ପୁଞ୍ଜା

୩ ପୁଞ୍ଜା ଲେନ୍ୟୁ = ୧୨ଟି ଲେନ୍ୟୁ

କେଦାର - ମୋତେ ନଡ଼ିଆ ୮ଟି ଦିଅ ।
ନଡ଼ିଆବାଲା - ଦୁଇ ଦୁଇଟା କରି ଗଣି ନଡ଼ିଆ ଦେଲା ।

୧ ଯୋଡ଼ା

୧ ଯୋଡ଼ା

୧ ଯୋଡ଼ା

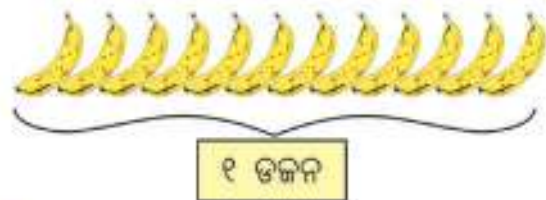
୧ ଯୋଡ଼ା

୪ ଯୋଡ଼ା ନଡ଼ିଆ = ୮ଟି ନଡ଼ିଆ

କୁସୁମ - ମୋତେ କଦଳୀ ୨୪ଟି ଦିଅ ।

କଦଳୀବାଲା ବାର ବାରଟି କରି ଗଣି କଦଳୀ ଦେଲା ।

୨ ଡଜନ କଦଳୀ = ୨୪ ଟି କଦଳୀ

ଏବେ କହ

- ଅରଜେ ୨ଟି ଲେଖାଏଁ ନଡ଼ିଆ ନେଇ ୮ଟି ନଡ଼ିଆକୁ କେତେ ଅରରେ ଗଣିଲା ?
- କେତେ ଅର ଗଣିବାରୁ ୧୨ଟି ଲେଖୁ ହେଲା ?
- ୨୪ଟି କଦଳୀକୁ କେତେ ଅରରେ ଗଣାଗଲା ?
- କିଏ ବେଶୀ ଅର ଗଣିଲା ?
- ଅରଜେ ୪ଟି ଲେଖାଏଁ ଗଣିଥିଲେ ୮ଟି ନଡ଼ିଆ କେତେ ଅର ହୋଇଥା'ନ୍ତା ?
- ଅରଜେ ଅଧିକ ଜିନିଷ ନେଇ ଗଣିଲେ କ'ଣ ସୁବିଧା ହୁଏ ?

ଅରଜେ ବେଶୀ ସଂଖ୍ୟିକ ଜିନିଷ ନେଇ ଗଣିଲେ ଅଳ୍ପ ଅର ଗଣିବାକୁ ହୋଇଥାଏ ।

- ଠେକୁଆ ଓ ମାଙ୍କଡ଼ ଉଭୟଙ୍କ ପାଖରେ ୨୦ଟି ଲେଖାଏଁ କୋଳି ଅଛି । ୨୦ଟି କୋଳିକୁ କିଏ କେତେଅର ଗଣିବ ?

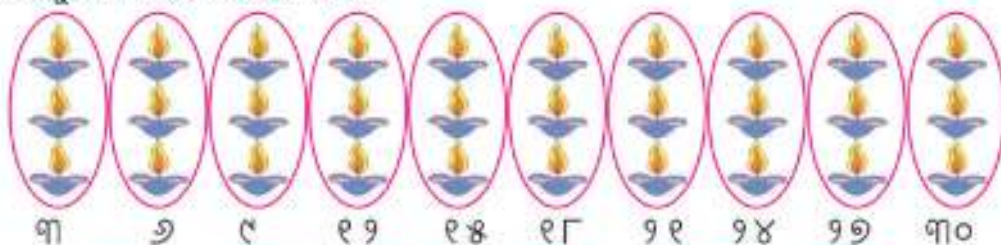
ଅରରେ

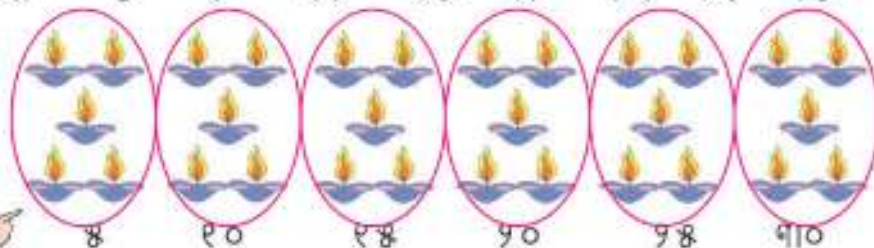
ଅରରେ

- ୩୦ଟି ଦୀପକୁ କିଏ କିପରି ଗଣିଲେ ଦେଖ -

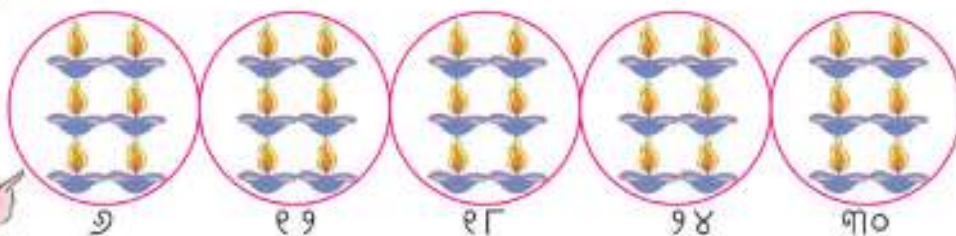
ଅଞ୍ଜନ

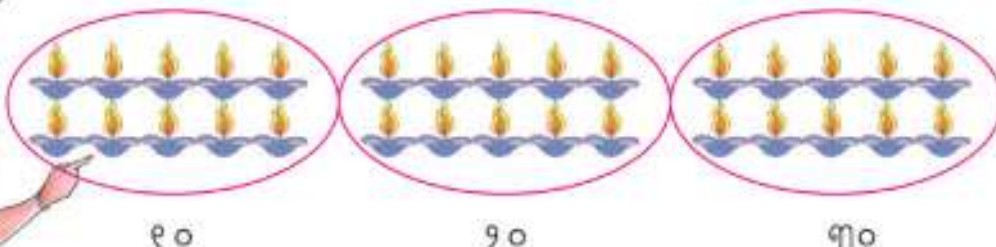
ନିହାରିକା

ଅଶୋକ

ମୌସୁମୀ

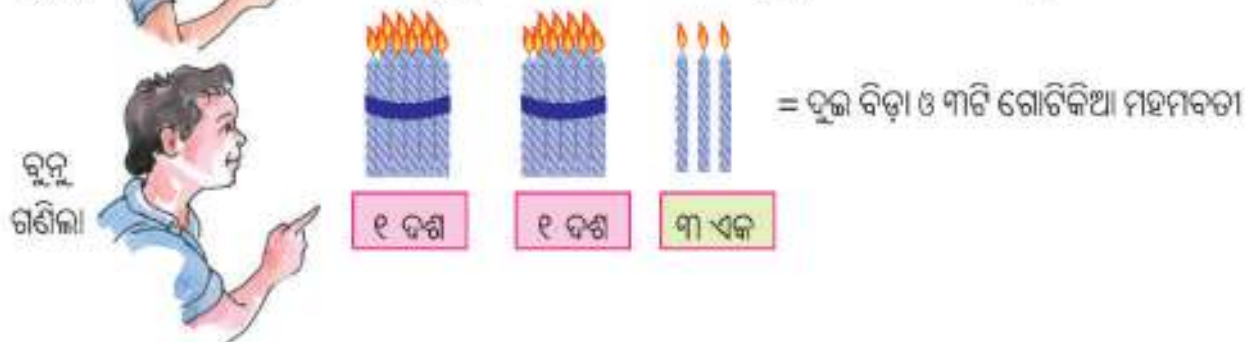
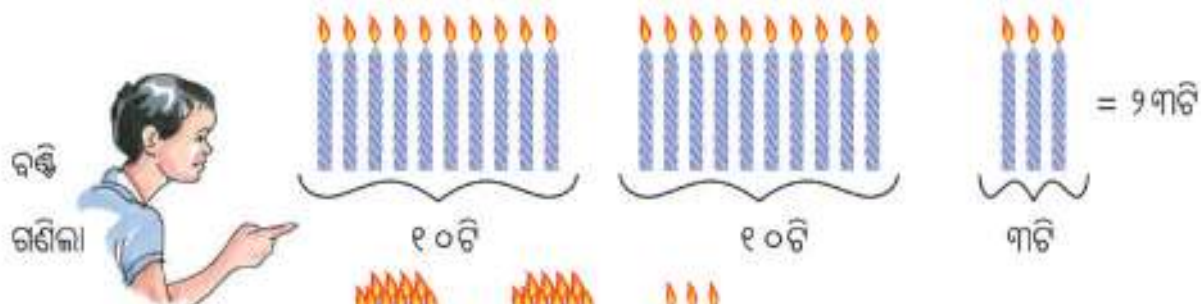
ଏବେ କହ—

- କିଏ ଥରକେ କେତୋଟି ଲେଖାଏଁ ଦୀପ ଗଣିଲେ ?
- ନିହାରିକା କେତେ ଥର ଗଣିଲା ?
- ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୩୦ଟି ଦୀପ ପାଇବା ପାଇଁ କିଏ କମ୍ ଥର ଗଣିଲା ?
- ସେମାନଙ୍କ ଗଣନା ମଧ୍ୟରୁ କାହାର ଗଣନା ଅଧିକ ସୁବିଧାଜନକ ? କାହିଁକି ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା - ଯୋଡ଼ା, ପୂଜା, ଡଙ୍ଗଳ ଆଦି ଅନେକ ପ୍ରକାରରେ ଗଣାଯାଇଥାଏ । ନିରୁ ୧୦, ୧୦ ନେଇ ଗଣିବା ସହଜ ଓ ସୁବିଧା ଜନକ ବୋଲି ପିଲା ଅନୁଭବ କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବା ଦରକାର । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ା, ପୂଜା, ଡଙ୍ଗଳ ଗାନି ଶବ୍ଦ ସହ ପରିଚିତ କରାଇବେ ।

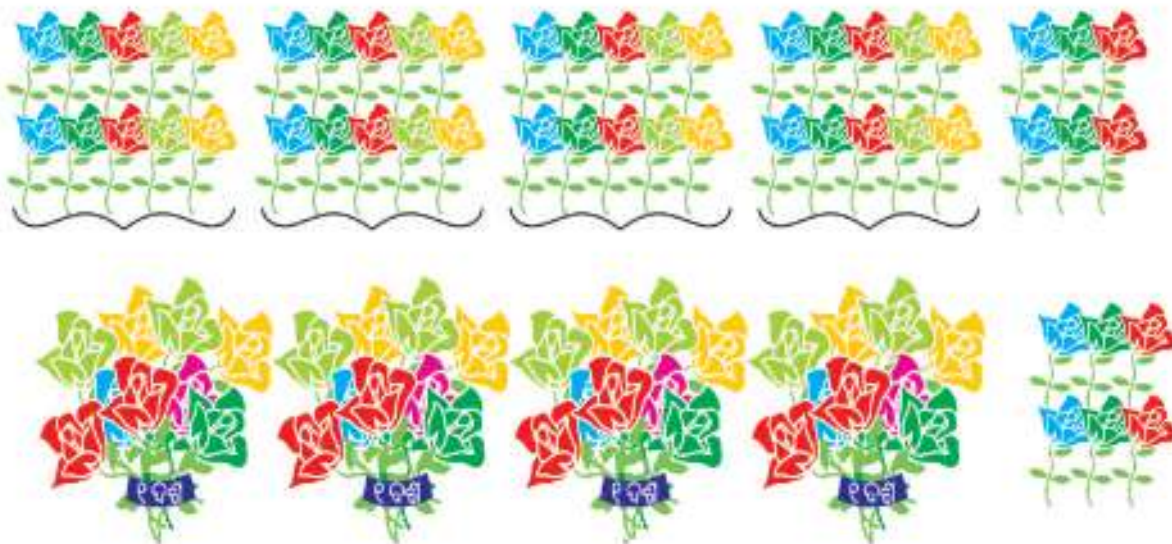
ଦଶ ଦଶ କରି ଗଣିବା-

୧୦ଟି ମହମବତୀରେ ଗୋଟିଏ ବିଡ଼ା, କେତେ ବିଡ଼ା ହେଲା ଓ କେତେ ବଳିଲା ?

$$୨୩ = ୨ ଦଶ ୩ ଏକ$$

- ୧୦ଟି ଫୁଲରେ ଗୋଟିଏ ତୋଡ଼ା, କେତୋଟି ଫୁଲତୋଡ଼ା ହେଲା ଦେଖ ।

ମୋଟ ୪୨ଟି ଫୁଲ ଥିଲା । ୪ ଟି ଫୁଲତୋଡ଼ା ହୋଇ ୨ଟି ବଳିଲା ।

$$୪୨ = ୪ ଦଶ ୨ ଏକ$$

ପତର ତଳେ ଯାହା ଲୁଚିଯାଇଛି, ପତର ଉପରେ ତାହା ଲେଖ -

୨	୧	=	୨ ଦଶ	୧ ଏକ
---	---	---	------	------

୫	୦	=	 ୦ ଏକ
---	---	---	--

୭	୮	=	 ୮ ଏକ
---	---	---	--

୧		=	୧ ଦଶ ୯ ଏକ
---	---	---	-----------

	୫	=	୫ ଦଶ ୫ ଏକ
--	---	---	-----------

		=	୭ ଦଶ ୧ ଏକ
---	---	---	-----------

୩	୫	=	
---	---	---	---

୨		=	୨ ଦଶ ୭ ଏକ
---	---	---	-----------

୫	୩	=	 ୩ ଏକ
---	---	---	--

- ବିଦ୍ୟାଳୟ ସଫା କରିବାକୁ ୧୦ ଜଣ ଲେଖାଏଁ ପିଲା ନେଇ ଗୋଟିଏ ଦଳ କରାଗଲା । ପ୍ରତି ଶ୍ରେଣୀରେ କେତୋଟି ଦଳ ହେବ ଓ କେତେ ପିଲା ବଳିବେ ଲେଖ ।

ଶ୍ରେଣୀ	ପିଲାସଂଖ୍ୟା	ଦଳସଂଖ୍ୟା	ବଳକା ପିଲା
୧ମ	୪୩	୪
୨ୟ	୩୭	୩
୩ୟ	୩୧
୪ର୍ଥ	୨୬
୫ମ	୩୦
୬ଷ୍ଠ	୨୯
୭ମ	୨୪

ଗଛ ମୂଳ ଖୋଳରେ ବିଲୁଆଟିଏ, ଗଛ ଉପରେ ଗୋଟିଏ
କାଉ ଓ ୬୩ଟି ଶୁଆ ସାଥୀ ହୋଇ ରହୁଥିଲେ ।
ଦିନେ ଶୁଆମାନେ ଗଛକୁ ଫେରିଲେ ନାହିଁ ।

କାଉ, ବିଲୁଆ ଦୁହେଁ ଖୋଜି ବାହାରିଲେ ।
 ଶୁଆମାନଙ୍କୁ ଜାଲରେ ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖିଲେ ।
 ବିଲୁଆ ଶୁଆମାନଙ୍କୁ କହିଲା, “ତରିଲେ ମରିବ ।
 ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି କର ।

ତୁମେମାନେ ମଲା ଭଳି ପଡ଼ି ରୁହ,
 ମୁଁ ବୁଦାମୁଳେ ଲୁହୁଛି - ଆଗ ଗୋଡ଼
 ଦୁଇଟି ଟେକିଲେ, କାଉ କା- କା -କରିବ,
 ତୁମେମାନେ ଉଡ଼ିଯିବ ।”

ଶିକାରୀ ଆସିଲା ।

ଶିକାରୀ ମଲା ଶୁଆଭାବି, ଜାଲରୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
 ଶୁଆ ବାହାରେ ରଖିଲା । ବିଲୁଆ ଗଣି ଚାଲିଲା ।
 ଯେତେବେଳେ ୬୩ଟି ଶୁଆ ହେଲା, ବିଲୁଆ
 ଆଗ ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟି ଟେକି ଦେଲା । କାଉ କା - କା
 କଲା, ଶୁଆମାନେ ଏକାବେଳେ ଗଛ ଉପରକୁ
 ଉଡ଼ିଗଲେ ।

ବିଲୁଆକୁ ପଚାରିଲା କାଉ “ଏତେ ଶୁଆକୁ କିପରି ଗଣିଲ ?” ।
 ବିଲୁଆ କହିଲା, “ଦେଖ, ମୁଁ କିପରି ସହଜରେ ଗଣିଲି ।”

ଗୋଟିଏ ଶୁଆ -	▲
୪ଟି ଶୁଆ -	▲ ▲ ▲ ▲
୯ଟି ଶୁଆ -	▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲
୧୦ଟି ଶୁଆ -	■
୨୦ଟି ଶୁଆ -	■ ■
୨୧ଟି ଶୁଆ -	■ ■ ▲
୪୫ଟି ଶୁଆ -	■ ■ ■ ■ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲
୬୩ଟି ଶୁଆ -	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ▲ ▲ ▲ ▲

ବିଲୁଆ କହିଲା, “ମୁଁ କିପରି ଗଣିଲି ଦେଖିଲ ।” ଏବେ ତୁମେ ସେହିଭଳି ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍ ତିଆରି କର ।

୩୦ଟି ଶୁଆ =

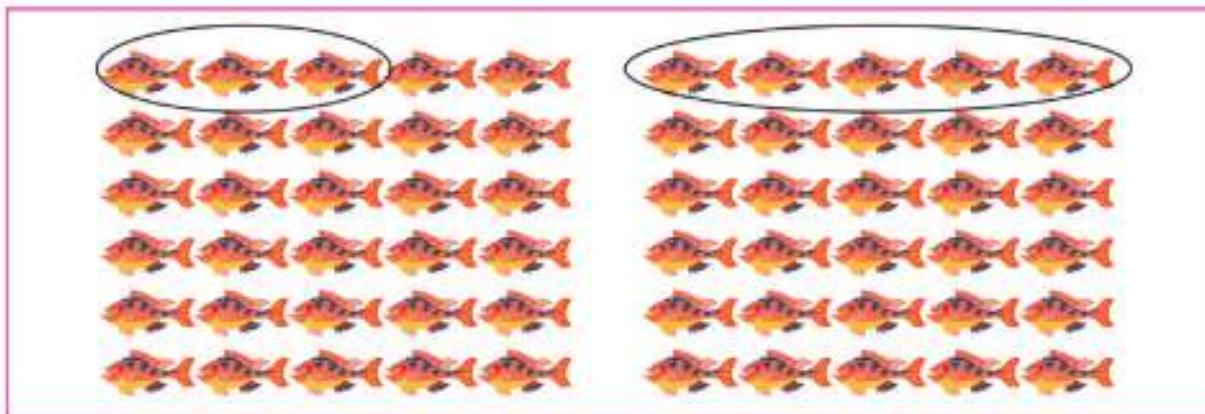
୪୭ଟି ଶୁଆ =

୫୭ଟି ଶୁଆ =

୧. ନେଉଳ ଅରକେ ୩୦ଟି ଲେଖାଏଁ ଗଣିଲା ।

ବିଲେଇ ଅରକେ ୫୦ଟି ଲେଖାଏଁ ଗଣିଲା ।

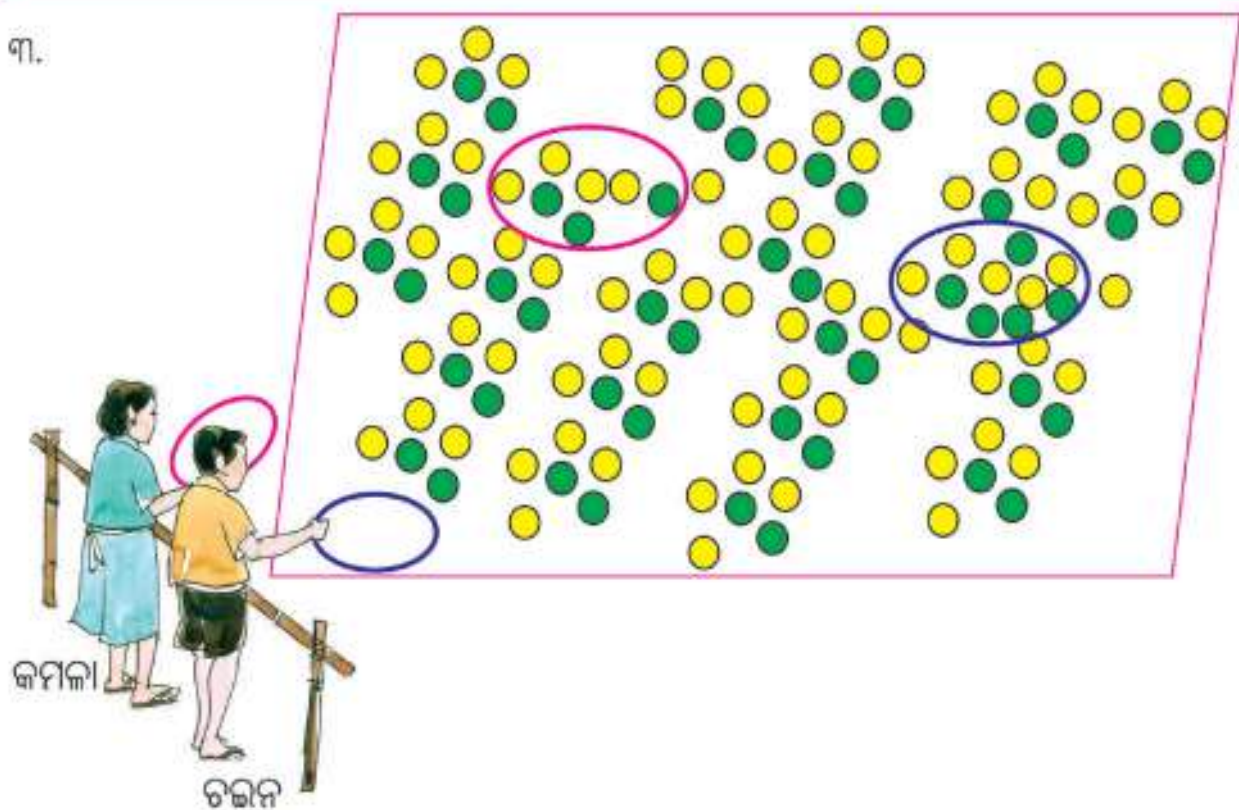
କିଏ ଅଧିକା ଅରରେ ସବୁ ମାଛକୁ ଗଣିଲା ? —————>

୨. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର -

ସଂଖ୍ୟା	ଦଶ	ଏକ
୩୭	୩
୮୧	୧
୪୮
୯୭
.....	୫	୫
.....	୭	୯

୩.

ଗୋଟିଏ ସବୁଜ ଟିକିଲି ୧୦କୁ ବୁଝାଏ ଓ ଗୋଟିଏ ହଳଦିଆ ଟିକିଲି ୧କୁ ବୁଝାଏ ।
ଚଞ୍ଚନ ଓ କମଳା କେଉଁ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ପାଇଲେ ଲେଖ ।

କମଳା ପାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା = _____

ଚଞ୍ଚନ ପାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା = _____

୪. ତୁମ ମନରୁ ଛଅଟି ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଦଶ ଓ ଏକରେ ବିଭାଜିତ କରି ଲେଖ ।

